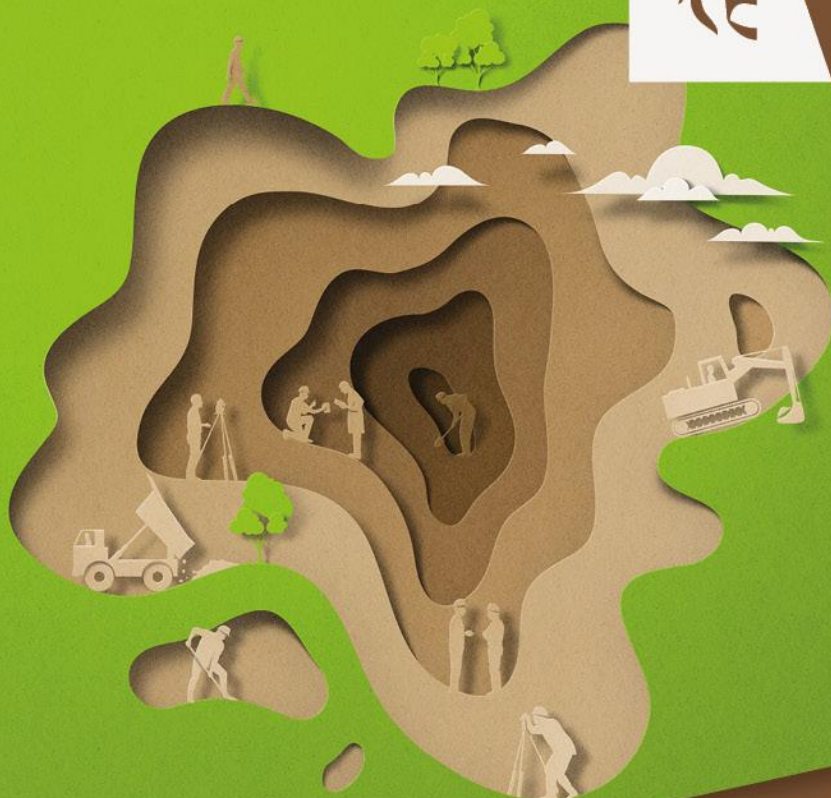

RICHTLIJN SCHADEGEVALLEN EN EVALUATIERAPPORT

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

OVAM

OVAM.VLAANDEREN.BE

////////////////////////////////////

RICHTLIJN **SCHADEGEVALLEN EN** **EVALUATIERAPPORT**

Publicatiedatum: 11.04.2025

DOCUMENTBESCHRIJVING

1 <i>Titel van publicatie:</i>
Richtlijn schadegevallen en evaluatierapport	2 <i>Verantwoordelijke Uitgever:</i>
OVAM
3 <i>Wettelijk Depot nummer:</i> D/2025/5024/09	4 <i>Trefwoorden:</i>
Schadegeval
Bodemverontreiniging
Richtwaarden
Bevoegde overheid
Milieuschade
5 <i>Samenvatting:</i>
Het decreet bepaalt dat het uitvoeren van maatregelen ten gevolge van een schadegeval en het opmaken van het evaluatierapport gebeurt onder leiding van een erkend bodemsaneringsdeskundige. Deze richtlijn beschrijft de taken en de verplichtingen van de bodemsaneringsdeskundige betrokken bij de uitvoering van de maatregelen en de opmaak van het evaluatierapport.	
6 <i>Aantal bladzijden:</i> 46	7 <i>Aantal tabellen en figuren:</i> 4 T / 1 F
8 <i>Datum publicatie:</i> april 2025	9 <i>Prijs*:</i> /
10 <i>Begeleidingsgroep en/of auteur:</i>
Afdeling bodembeheer OVAM
Team Burgers, Lokale en Bovenlokale Besturen	11 <i>Contactpersonen:</i>
Sofie De Wit
Kathleen Baets
12 <i>Andere titels over dit onderwerp:</i> /
xxxx	

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:

ovam.vlaanderen.be

* Prijswijzigingen voorbehouden.

INHOUD

1	Inleiding.....	6
2	Wat is een schadegeval?	7
2.1	De definitie van een schadegeval	7
2.2	Toepassingsvoorwaarden van de schadegevallenprocedure	8
2.3	Wie is de plichtige bij schadegevallen en wie moet de maatregelen uitvoeren?	9
3	Welke rol speelt een erkend bodemsaneringsdeskundige bij schadegevallen	10
3.1	Algemene taakomschrijving van de bodemsaneringsdeskundige	10
3.1.1	Voor de start van de maatregelen	10
3.1.2	Tijdens de uitvoering van maatregelen	11
3.1.3	Na de uitvoering van de maatregelen	12
3.1.4	Taken en verantwoordelijkheden	13
4	Wat is een evaluatierapport?.....	16
4.1	Resultaten van de maatregelen	16
4.1.1	Toetsing aan de saneringsdoelstellingen	16
4.1.2	Restverontreiniging bij schadegevallen	17
4.2	Opbouw van het digitale evaluatierapport	18
4.2.1	PDF – administratieve gegevens	19
4.2.2	PDF – niet-technische samenvatting	22
4.2.3	PDF – rapport	23
4.2.4	PFD – Kaart	34
4.2.5	PDF - bijlage	36
4.2.6	PDF – belangrijke informatie	36
5	Rapportage en gegevensoverdracht.....	38
5.1	Digitaal rapport	38
5.2	De digitale ruimtelijke gegevens	38
5.2.1	Algemene technische informatie	39
5.2.2	Technische en inhoudelijke vereisten voor de nog aanwezige afgeperkte (rest)verontreiniging	39
5.2.3	Technische en inhoudelijke vereisten voor de gebruiksadviezen	41
5.2.4	Technische vereisten voor de digitale ruimtelijke gegevens van openbare domeinen/delen van kadastrale percelen	42
5.3	Toekennen van labels aan het evaluatierapport	42
5.4	Oplijsting gebruiksadviezen	43
5.5	Aandachtspunten	43
5.5.1	Tabblad verontreinigingen	43
5.5.2	Tabblad sanering	43
5.5.3	Milieuschade	44
5.6	Beoordeling rapport	45
5.6.1	Geldigheid	45
5.6.2	Beoordelingstermijn	45

6	Contactgegevens.....	46
---	----------------------	----

1 INLEIDING

Het decreet bepaalt dat het uitvoeren van maatregelen ten gevolge van een schadegeval en het opmaken van het evaluatierapport gebeurt onder leiding van een erkend bodemsaneringsdeskundige. Deze richtlijn beschrijft de taken en de verplichtingen van de bodemsaneringsdeskundige betrokken bij de uitvoering van de maatregelen en de opmaak van het evaluatierapport, zoals bedoeld in artikel 74 tot en met 82 van het Bodemdecreet.

2 WAT IS EEN SCHADEGEVAL?

2.1 DE DEFINITIE VAN EEN SCHADEGEVAL

Het Bodemdecreet voorziet in een regeling die het mogelijk maakt om de behandeling van bodemverontreiniging door een **schadegeval** snel en efficiënt aan te pakken via een vereenvoudigde procedure.

Die vereenvoudigde procedure kan enkel toegepast worden als er sprake is van een schadegeval. Het is dan ook belangrijk te weten wat onder het begrip '**schadegeval**' wordt verstaan.

Het Bodemdecreet definieert 'schadegeval' als volgt:

“onvoorziene gebeurtenis die aanleiding geeft tot bodemverontreiniging”.

De volgende elementen zijn van belang in de definitie:

- **Gebeurtenis**

Een **gebeurtenis** verwijst naar een actief gegeven dat aanleiding geeft tot bodemverontreiniging. Voor de hand liggende gebeurtenissen zijn breuken in leidingen en stookolietanks, ongevallen,...

Een gebeurtenis is dus niet het ontdekken of vaststellen zelf van een stabiele verontreinigingstoestand. Een onbekende oude stortplaats die door graafwerken wordt blootgelegd is dan ook geen gebeurtenis en dus geen schadegeval. Wanneer men plots olievlekken in een kelder vaststelt, kan men veronderstellen dat een bodemverontreiniging dit veroorzaakte, en kan er sprake zijn van een gebeurtenis.

- **Onvoorzien**

Het feit dat zich voorgedaan heeft moet ook **onvoorzien** zijn. Het betreft dus een plotse of onverwachte gebeurtenis. Bijvoorbeeld een lek ontstaan in een leiding of een stookolietank ten gevolge van werken door een aannemer. Het zich verder verspreiden van de verontreiniging afkomstig van een bekende oude stortplaats kan niet als onvoorzien beschouwd worden.

- **Aanleiding gevend tot bodemverontreiniging**

Er moet een oorzakelijk verband zijn tussen de onvoorziene gebeurtenis en de bodemverontreiniging. Het kan mogelijk zijn dat het schadegeval naderhand geen reële bodemverontreiniging heeft veroorzaakt. Dit wordt later door een deskundige onderbouwd.

2.2 TOEPASSINGSVOORWAARDEN VAN DE SCHADEGEVALLENPROCEDURE

Is er sprake van een schadegeval in hogervermelde zin? Dan kan de vereenvoudigde procedure van het Bodemdecreet voor de behandeling van bodemverontreiniging door het schadegeval toegepast worden als voldaan is aan volgende toepassingsvoorwaarden:

De **behandeling** van bodemverontreiniging bij schadegevallen is in het Bodemdecreet vastgelegd en kan **enkel toegepast worden op schadegevallen die:**

- **gemeld worden bij de bevoegde overheid binnen een termijn van dertig dagen nadat ze zich hebben voorgedaan EN**
- **waarbij de effectieve behandeling van de bodemverontreiniging maximaal honderdtachtig dagen duurt.**

Verduidelijking over 'effectieve' behandeling binnen de schadegevallenprocedure:

Alle elementen die in de behandeling van de bodemverontreiniging zitten moeten binnen de termijn van 180 dagen kunnen uitgevoerd worden. De algemene doelstelling hierbij is een sanering van de verontreiniging tot onder de richtwaarden.

Wat als een 'effectieve' behandeling niet (meer) binnen de schadegevallenprocedure kan uitgevoerd worden?

In dit geval dient u uw opdrachtgever en de bevoegde overheid hiervan onverwijld in te lichten. De schadegevallenprocedure kan dan niet verder gevolgd worden. De bepalingen conform artikel 9 van het Bodemdecreet worden van toepassing, wat betekent dat een beschrijvend bodemonderzoek dient uitgevoerd te worden.

Legde de bevoegde overheid (meldings-of vergunningsplichtige) maatregelen op via een besluit ter behandeling van het schadegeval binnen de schadegevallenprocedure, dan kan zij op basis van deze informatie het besluit opheffen.

Voorzorgsmaatregelen en veiligheidsmaatregelen

U kan voorzorgs-en veiligheidsmaatregelen voorstellen om de mens of het milieu tijdelijk te beschermen tegen de gevaren van de verontreiniging. Meer informatie hierover vindt u terug in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

2.3 WIE IS DE PLICHTIGE BIJ SCHADEGEVALLEN EN WIE MOET DE MAATREGELEN UITVOEREN?

De verplichting om onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige de maatregelen tot behandeling van bodemverontreiniging bij schadegevallen onverwijld uit te voeren, rust op de volgende persoon:

- De exploitant, vermeld in titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, als op de grond waar de bodemverontreiniging tot stand is gekomen een inrichting of activiteit gevestigd is die vergunnings-of meldingsplichtig is krachtens titel V.
- Bij gebrek aan een exploitant: de gebruiker van de grond waar de bodemverontreiniging tot stand kwam.
- Bij gebrek aan een exploitant en gebruiker: de eigenaar van de grond waar de bodemverontreiniging tot stand kwam.

Ongeacht de verplichtingen binnen het Bodemdecreet, dient de exploitant, respectievelijk de gebruiker of de eigenaar van een verontreinigde grond op basis van de algemene zorgvuldigheidsnorm in het Burgerlijk Wetboek te handelen als een voorzichtig en redelijk persoon die alles doet wat nodig is om (voorzienbare) schade te voorkomen.

3 WELKE ROL SPEELT EEN ERKEND BODEMSANERINGSDESKUNDIGE BIJ SCHADEGEVALLEN

In dit hoofdstuk wordt een algemeen overzicht gegeven van de taken die u in het kader van de opgelegde maatregelen kan uitvoeren.

3.1 ALGEMENE TAAKOMSCHRIJVING VAN DE BODEMSANERINGSDESKUNDIGE

U dient zich een beeld te vormen over de verontreiniging die ontstond door het schadegeval. U maakt in eerste instantie een realistische inschatting of een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging binnen de honderdtachtig dagen kan uitgevoerd worden. Zie ook hoofdstuk 2.2. voor meer duiding omtrent 'effectieve' behandeling.

Kan een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging uitgevoerd worden binnen de schadegevallenprocedure dient u het verloop van de uit te voeren maatregelen in goede banen te leiden. Deze maatregelen verlopen meestal in drie fasen:

- de voorbereiding;
- de uitvoering;
- de oplevering.

3.1.1 Voor de start van de maatregelen

Voor de start van de uitvoering van de maatregelen zijn uw belangrijkste taken:

- De administratieve documenten voor de opvolging van de maatregelen voorbereiden.
- Nagaan wie de bevoegde overheid is betreffende het schadegeval.
- Wijzen op de meldingsplicht, binnen dertig kalenderdagen, van het schadegeval aan de bevoegde overheid indien men gebruik wil maken van de procedure voor schadegevallen.
- Nagaan of er reeds een dossier bij de OVAM gekend is en of er reeds een beschrijvend bodemonderzoek of bodemsanering wordt uitgevoerd of moet worden uitgevoerd¹.
- Nagaan of de bevoegde overheid het schadegeval aanvaard heeft binnen de schadegevallenprocedure en maatregelen heeft opgelegd ter behandeling van het schadegeval². De bevoegde overheid moet haar beslissing aan de saneringsplichtige overgemaakt hebben. Indien nodig neemt u zelf tijdig contact op met de bevoegde overheid.

¹ In dergelijke gevallen kan, in overleg met de OVAM, geoordeeld worden dat het schadegeval beter wordt aangepakt binnen de reeds uit te voeren onderzoeken of saneringen. Dit komt bijvoorbeeld voor indien een schadegeval zich voordoet 'bovenop' een reeds gekende verontreiniging waarvoor een saneringsplicht geldt. De OVAM raadt dan ook aan om hierover tijdig contact op te nemen.

² De bevoegde overheid levert binnen de termijn van dertig kalenderdagen (na melding of vaststelling) een beslissing. Als die maatregelen handelingen, inrichtingen of activiteiten omvatten die meldings- of vergunningsplichtig zijn krachtens titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid of krachtens titel IV, hoofdstuk II, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, geldt de beslissing als meldingsakte of omgevingsvergunning.

- Nagaan welke maatregelen door de bevoegde overheid werden opgelegd en welke percelen eventueel door de bevoegde overheid reeds als mogelijk verspreidingsperceel werden vermeld. U houdt hiermee rekening tijdens de uitvoering van uw onderzoek en de eventuele maatregelen binnen de schadegevallenprocedure. Is een waterloop mogelijk(s) (ook) vervuild door het schadegeval? Informeer de waterloopbeheerder/VMM omtrent uw aanstelling, vraag na of zij over bijkomende informatie beschikken (vb. staalnames) en hou hier indien nodig rekening mee bij uw onderzoek en de verdere behandeling van de mogelijke bodemverontreiniging door het schadegeval. Evalueer of de waterbodem al dan niet moet onderzocht worden.
- Nagaan welke maatregelen nodig zijn om de bodemverontreiniging te behandelen. U vraagt zo spoedig mogelijk een aangepast besluit op aan de bevoegde overheid indien de opgelegde maatregelen niet overeenkomen met de effectief uit te voeren maatregelen.
- U controleert dat de meldings- of vergunningsplichtige activiteiten om de bodemverontreiniging te behandelen, expliciet in het besluit van de bevoegde overheid werden opgenomen.
 - Als de maatregelen tot behandeling van de bodemverontreiniging bij een schadegeval handelingen, inrichtingen of activiteiten omvatten die meldings- of vergunningsplichtig zijn krachtens titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid of krachtens titel IV, hoofdstuk II, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, geldt de beslissing van de bevoegde overheid (burgemeesterbesluit of besluit van de OVAM) als meldingsakte of omgevingsvergunning.
 - Andere kennisgevingen en machtigingen in ruime zin waaraan de maatregelen onderworpen kunnen zijn, worden niet door de beslissing van de bevoegde overheid gevat. De initiatiefnemer moet zelf deze kennisgevingen verrichten en deze machtigingen aanvragen. Daarnaast moet u rekening houden met verplichtingen en verbodsbepalingen.
 - Om na te gaan welke andere wetgeving er locatiespecifiek van toepassing is, kan gebruik worden gemaakt van de omgevingscheck zoals beschikbaar in het omgevingsloket (<https://omgevingsloketpubliek.omgeving.vlaanderen.be/?omgeving>) en van de kaarten beschikbaar op Geopunt.
 - Als er uit een voorafgaandelijke screening (project-m.e.r.-screeningsnota) blijkt dat er van de maatregelen aanzienlijke milieueffecten uitgaan, dan is er een project-MER nodig.

3.1.2 Tijdens de uitvoering van maatregelen

Tijdens de uitvoering van de maatregelen zijn uw belangrijkste taken:

- Het milieukundig toezicht op de uitvoering van de maatregelen, het verloop en de resultaten van de uitgevoerde maatregelen.
- Controleren dat er geen milieuverontreiniging of niet voorziene hinder ontstaat door de uitvoering van de maatregelen.
- Tijdig signaleren dat er controle op de stabiliteit van de aangrenzende gebouwen en/of opstallen moeten worden uitgevoerd.
- De uitvoeringstermijn van 180 dagen respecteren, zoals gedefinieerd in het Bodemdecreet.

- De bevoegde overheid, de OVAM (indien niet de bevoegde overheid) en de opdrachtgever onverwijld in kennis stellen als de uitvoeringstermijn van 180 dagen niet (meer) gehaald kan worden. Mogelijk dient er overgegaan te worden tot een beschrijvend bodemonderzoek. U informeert alle partijen over de verder te nemen stappen
- Wijzigingen voorstellen als tijdens de uitvoering van de maatregelen blijkt dat de vooropgestelde saneringsdoelstellingen enkel kunnen worden gerealiseerd mits wijziging van de uit te voeren maatregelen. Als hierdoor het afgeleverde besluit van de bevoegde overheid niet meer overeenkomt met de effectief uit te voeren maatregelen, vraagt u aan de bevoegde overheid onverwijld een nieuw aangepast besluit op.
- Alle betrokken eigenaars en gebruikers zowel van het bronperceel als de eventuele verspreidingspercelen informeren omtrent de vaststellingen en geplande maatregelen die op hun terrein moeten uitgevoerd worden ter behandeling van de bodemverontreiniging binnen de schadegevallenprocedure.
- Bij de uitvoering van graafwerken:
 - Registreren van de hoeveelheid verwijderde bodem die werd afgevoerd.
 - Controleren dat de verwijderde bodem naar een daartoe vergunde inrichting wordt gebracht.
 - De ontgravingsgrenzen bepalen.
 - Bij afvoer van verontreinigde materialen (bodem, afval, water, puur product) van het te saneren terrein naar een vergunde inrichting, de ontvangst- en verwerkingscertificaten en aanvaardingsbewijzen controleren. Enkel de afvoerbewijzen moeten als bijlage opgenomen worden in het evaluatierapport.
 - De standaardprocedure “Bodemsaneringswerken, eindevaluatieonderzoek en nazorg” is van toepassing. De filosofie van het Achilles zorgsysteem wordt toegepast maar een certificaat is niet nodig.
 - Het ontgravingsvak wordt opgevuld volgens de grondverzetsregeling.

3.1.3 Na de uitvoering van de maatregelen

Na de uitvoering van de maatregelen zijn uw belangrijkste taken:

- De uitvoering van controlestaalnames van het vaste deel van de aarde en het grondwater. Indien controle van het grondwater niet noodzakelijk wordt geacht motiveert u dit duidelijk in het rapport. In uw motivatie houdt u rekening met onder meer de oorzaak en omvang van het schadegeval, de grondwaterdiepte, aanwezige grondwaterwinningen in de omgeving enz.
- Indien nodig bijkomende maatregelen begeleiden binnen de schadegevallenprocedure, rekening houdende met de vooropgestelde termijn van 180 dagen. De uitgevoerde maatregelen en het eindresultaat in een evaluatierapport beschrijven en toetsen aan de saneringsdoelstellingen.
- De betrokken eigenaar(s) tijdig betrekken en informeren omtrent de uitgevoerde maatregelen en het eindresultaat.
- De bevoegde overheid informeren omtrent de uitgevoerde maatregelen en mogelijke timing van indiening van het evaluatierapport.

3.1.4 Taken en verantwoordelijkheden

Het is uw taak en verantwoordelijkheid om tijdens de uitvoering van het bodemonderzoek en bij de opmaak van het verslag ervan de bepalingen van het Bodemdecreet, het VLAREBO, het VLAREL, het CMA (Compendium voor Monsterneming en Analyse), de richtlijn Schadegevallen en Evaluatierapport en de verschillende codes van goede praktijk te volgen. U bent verantwoordelijk voor de taken in eigen beheer en voor de uitbestede taken.

Laat u bijstaan door externe experts als u oordeelt dat de complexiteit van de opdracht uw middelen en capaciteiten als bodemsaneringsdeskundige overstijgt.

Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de verplichtingen die u heeft op basis van andere wettelijke regelingen. Wij wijzen u in het bijzonder op de verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Persoonsgegevens mogen alleen worden gebruikt voor de doeleinden waarvoor ze worden verzameld.

3.1.4.1 Uitvoeren van boringen en plaatsen van peilbuizen

Het veldwerk dat wordt uitgevoerd in het kader van de maatregelen voor het schadegeval gebeurt onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige. Het CMA is van toepassing voor de uitvoering van de veldwerkzaamheden en de analyses.

Er wordt een boorverslag opgesteld. Als boringen werden gestaakt, wordt in het boorverslag aangegeven waarom ze werden gestaakt. Tevens wordt aangegeven of er een vervangende boring werd geplaatst.

3.1.4.2 Opmetingen

De locatie van de boringen en de peilbuizen wordt opgemeten ten opzichte van een vast referentiepunt. De opmeting gebeurt in twee richtingen, loodrecht op elkaar. De metingen worden uitgevoerd tot minstens op decimeter-niveau. Daarnaast worden de X-Y-coördinaten van de boringen en de peilbuizen bepaald volgens het Lambert72-coördinatiestelsel, met een maximale afwijking van één meter, en de Z-coördinaat.

3.1.4.3 Staalname en monsterconservering

De staalname in het kader van het Bodemdecreet en het VLAREBO moet worden uitgevoerd volgens de methodes vastgesteld in het CMA of, bij afwezigheid van methodes hierover in het CMA, volgens de regels van het goed vakmanschap.

3.1.4.4 Analyses

U selecteert de stalen voor analyse en bepaalt op welke parameters de stalen moeten worden geanalyseerd. De analyses van de monsters genomen in het kader van het Bodemdecreet moeten gebeuren door een erkend labo volgens de voorschriften van het CMA. Daarnaast moet het laboratorium eveneens over de relevante erkenning beschikken zoals vermeld in het VLAREL.

3.1.4.5 Lozingsnormen

Wat betreft de lozingsnormen bij een grondwatersanering wordt verwezen naar de standaardprocedure voor (beperkt) bodemsaneringsproject.

3.1.4.6 Onverenigbaarheid (artikel 53/5, §1 van het VLAREL)

U zal in de eerste plaats zelf onderbouwd moeten oordelen of u in staat bent om een concrete opdracht kwalitatief, objectief en onafhankelijk uit te voeren. Deze beoordeling gebeurt volgens de werkwijze in deze richtlijn. Het is belangrijk dat elk personeelslid, dat betrokken is bij het ter beschikking stellen van de dienstverlening, of de deskundige zelf als het gaat over een natuurlijke persoon, op de hoogte is van de randvoorwaarden voor de objectieve en onafhankelijke uitvoering.

In de volgende gevallen bestaat een vermoeden van onverenigbaarheid voor de bodemsaneringsdeskundige:

- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken, of een persoon die een bestuursfunctie uitoefent bij de opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken, is de bodemsaneringsdeskundige zelf of een directielid, bestuurder of zaakvoerder van de bodemsaneringsdeskundige.
- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken of een persoon die een bestuursfunctie uitoefent bij de opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken, is een bloedverwant of aanverwant van de bodemsaneringsdeskundige of een directielid, bestuurder of zaakvoerder van de bodemsaneringsdeskundige, in de rechte lijn tot en met de tweede graad en in de zijlijn tot en met de derde graad.
- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken is een aandeelhouder of behoort tot een groep van aandeelhouders van de bodemsaneringsdeskundige die (gezamenlijk) rechtstreeks een participatie aanhoudt/aanhouden van meer dan 5% van de stemgerechtigde aandelen van de bodemsaneringsdeskundige.
- De gerealiseerde totale omzet voor de opdrachtgever of hiermee verbonden vennootschappen bedraagt op jaarbasis meer dan 50% van de omzet van de bodemsaneringsdeskundige.
- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken is voor meer dan 35% van de totale schulden van de bodemsaneringsdeskundige een rechtstreekse of onrechtstreekse schuldeiser van de bodemsaneringsdeskundige.

Deze lijst is niet limitatief en doet dus geen afbreuk aan de beoogde responsabilisering van de bodemsaneringsdeskundige tot objectieve en onafhankelijke uitvoering. U moet in elk specifiek geval nagaan of u zich in een toestand van onverenigbaarheid bevindt. Als u zich niet in een situatie uit de lijst bevindt dan betekent dat niet dat er zich geen concreet geval van onverenigbaarheid kan voordoen.

3.1.4.7 Beheersmaatregelen (artikel 53/5, §2 van het VLAREL)

Als u in een concreet geval oordeelt dat u zich in een situatie van onverenigbaarheid bevindt, dan kan u de opdracht alleen uitvoeren als u proactief beheersmaatregelen neemt. Deze beheersmaatregelen waarborgen een onafhankelijke en objectieve uitvoering van de opdracht.

Welke beheersmaatregelen?

Bij onverenigbaarheid gebeurt er een controle door een andere bodemsaneringsdeskundige. Als er sprake is van onverenigbaarheid omwille van bloed- of aanverwantschap dan zorgt u voor interne functiescheiding.

Procedure

U bent verplicht om de beheersmaatregel te beschrijven in het rapport. Ook het verslag van de controle door een andere bodemsaneringsdeskundige neemt u op. Het rapport moet dus een toelichting en beoordeling van de uitgevoerde beheersmaatregel bevatten.

4 WAT IS EEN EVALUATIERAPPORT?

Het evaluatierapport bevat een beschrijving van de uitgevoerde maatregelen en de resultaten waartoe de maatregelen hebben geleid.

Het evaluatierapport wordt opgesteld na de uitgevoerde maatregelen onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige.

De maatregelen worden als beëindigd beschouwd als:

- De saneringsdoelstellingen werden gerealiseerd: verwijdering van de verontreiniging zonder restverontreiniging of
- Er aangetoond werd dat een 'effectieve behandeling' werd uitgevoerd maar de controlestalen aantonen dat er alsnog een restverontreiniging is achtergebleven die BATNEEC-gewijs niet (meer) kan verwijderd worden en waarvan geen risico uitgaat.

4.1 RESULTATEN VAN DE MAATREGELEN

4.1.1 Toetsing aan de saneringsdoelstellingen

Het evaluatierapport bevat de resultaten van de maatregelen voor het vaste deel van de aarde en het grondwater. Voor elke parameter waarvoor maatregelen noodzakelijk waren, moet de gerealiseerde waarde worden getoetst aan de vooropgestelde **saneringsdoelstelling**.

De algemene doelstelling van de maatregelen binnen de schadegevallenprocedure is een sanering tot beneden de richtwaarde van het betreffende bestemmingstype (terugsaneerwaarde bij schadegevallen).

Krijgt de grond, in het kader van een voorlopig vastgesteld ontwerp van plan van aanleg of uitvoeringsplan, een toekomstige bestemming waarvoor strengere bodemsaneringsnormen gelden? Dan moet u de gerealiseerde terugsaneerwaarde ook toetsen aan het toekomstige bestemmingstype.

De toetsing gebeurt aan de hand van controlestaalnames, na uitvoering van de maatregelen.

Nadat een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging werd uitgevoerd dient u te bevestigen of de saneringsdoelstellingen behaald werden aan de hand van controlestalen. De controlestalen worden genomen volgens de richtlijnen uit de standaardprocedure "Bodemsaneringswerken, eindevaluatieonderzoek en nazorg".

4.1.2 Restverontreiniging bij schadegevallen

Alle elementen die in de behandeling van de bodemverontreiniging zitten moeten binnen de termijn van 180 dagen zijn uitgevoerd. De algemene doelstelling hierbij is een sanering van de verontreiniging tot onder de richtwaarden van het betreffende bestemmingstype.

- Ondanks dat de 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging werd uitgevoerd kan het zijn dat de controlestalen aantonen dat er nog een **rest**verontreiniging is achtergebleven met overschrijding van de richtwaarde die niet meer conform het BATNEEC-principe kan verwijderd worden.
Restverontreiniging: < of = richtwaarde: saneringsdoelstelling behaald, er zijn geen bijkomende maatregelen noodzakelijk.
- **Restverontreiniging: > richtwaarde maar < of = 80% van de bodemsaneringsnorm:** voer bijkomende maatregelen uit tenzij u via een grondige BATNEEC-evaluatie aantoont dat een verdere verwijdering van de bodemverontreiniging onredelijk hoge kosten met zich meebrengt.
- **Restverontreiniging: > 80% van de bodemsaneringsnorm:** voer bijkomende maatregelen uit tenzij u via een grondige motivatie aantoont dat er geen risico uitgaat van deze restverontreiniging **EN** via een grondige BATNEEC-evaluatie aantoont dat een verdere verwijdering van de bodemverontreiniging onredelijk hoge kosten met zich meebrengt. Bij het bepalen of de restverontreiniging een risico vormt evalueert u de volgende aspecten:
 - humane blootstelling;
 - ecologische blootstelling;
 - verspreiding;
 - beleidsmatige bijstellingen.

U wijst de betrokkenen er op dat voor de achtergebleven restverontreiniging de regels van grondverzet van toepassing worden indien er grond wordt ontgraven, afgevoerd of aangevuld.

Het louter verstrijken van de termijn van 180 dagen kan niet aangewend worden als motivatie om maatregelen niet (verder) uit te voeren of (rest)verontreiniging niet verder aan te pakken. Indien dit toch het geval is, kan de OVAM verwijzen naar het Bodemdecreet artikel 9 §2 dat bepaalt dat er een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd moet worden indien er duidelijke aanwijzingen zijn dat de bodemverontreiniging de bodemsaneringsnorm overschrijdt of dreigt te overschrijden of indien er duidelijke aanwijzingen zijn van een ernstige bodemverontreiniging bij niet-genormeerde parameters.

De nog aanwezige bodemverontreiniging door het schadegeval wordt op het bodemattest vermeld (vanaf een overschrijding van de richtwaarde).

Is uw opdrachtgever niet de eigenaar? Informeer en betrek de eigenaar(s) tijdig omtrent de uit te voeren/uitgevoerde maatregelen en resultaten.

4.2 OPBOUW VAN HET DIGITALE EVALUATIERAPPORT

Na de uitvoering van de maatregelen stelt u een evaluatierapport op. Het evaluatierapport bevat een beschrijving van de uitgevoerde maatregelen en de resultaten waartoe de bodemsanering heeft geleid. U moet in het evaluatierapport aantonen dat een stabiele eindtoestand werd bereikt.

Titel van het rapport

- De **standaard**titel van het rapport is altijd als volgt opgebouwd: 'Evaluatierapport schadegeval: *straat en nummer, gemeente van de onderzoekslocatie*'.
- Stuurt u een nieuwe opdracht door nadat het vorige rapport werd afgekeurd? Het gewijzigd evaluatierapport geeft u de standaardtitel voorafgegaan door "gewijzigd".

Het evaluatierapport volgt deze opbouw:

- één PDF – administratieve gegevens;
- één PDF – niet-technische samenvatting;
- één PDF – rapport met daarin volgende delen:
 - hoofdstuk 1: inleiding;
 - hoofdstuk 2: beschrijving van de uitgevoerde maatregelen;
 - hoofdstuk 3: resultaten terrein- en laboratoriumonderzoek;
 - hoofdstuk 4: evaluatie resultaten;
 - hoofdstuk 5: besluit;
 - hoofdstuk 6: verklaring en ondertekening;
- één of meerdere PDF – kaart;
- één of meerdere PDF – bijlage.

U kan het digitale rapport aanvullen met een PDF-belangrijke informatie.

Als u in het E-loket een pdf-bestand toevoegt dan selecteert u het juiste documenttype.

Technische vereisten voor de pdf-bestanden:

- Elk bestand moet een text-pdf zijn. Dat betekent dat het pdf-bestand kan worden afgedrukt en dat de inhoud kan worden geselecteerd en gekopieerd. De inhoud van het kaartmateriaal en de bijlagen moet niet geselecteerd en gekopieerd kunnen worden.
- Het bestand met het rapport heeft een interactieve inhoudstafel met hyperlinks, zodat snel door het bestand kan worden genavigeerd.

4.2.1 PDF – administratieve gegevens

Dit bestand bevat de administratieve en persoonsgebonden informatie van het evaluatierapport en bestaat uit twee delen:

- de administratieve gegevens van de opdracht (tabel 1: administratieve gegevens van het rapport);
- de gegevens van de betrokken percelen (tabel 2: identificatie van de betrokken gronden)

De persoonsgebonden informatie zal niet vrij raadpleegbaar zijn.

4.2.1.1 Bescherming van persoonsgebonden informatie

Het rapport mag voor natuurlijke personen alleen persoonsgebonden informatie bevatten in het deel met de administratieve gegevens. Dit is immers het enige deel van het rapport dat niet vrij raadpleegbaar zal zijn.

In het administratieve deel van het rapport geeft u een unieke “lettercode” aan de betrokken personen. In de rest van het rapport verwijst u naar deze lettercode. Zo blijft de persoonsgebonden informatie beschermd.

4.2.1.2 Identificatie van de onderzochte gronden

U verzamelt informatie over alle onderzochte gronden waarvoor u een uitspraak doet in het rapport. Het gaat om volgende informatie:

- De kadastrale identificatie van de grond.
- Adresgegevens van gronden die niet beschikken over een kadastraal perceelnummer. U vermeldt ook de afdeling en sectie.
 - Geef voor een grond zonder kadastraal perceelnummer correct aan of het grondtype een openbaar domein-weg, openbaar domein-waterweg of openbaar domein-spoorweg betreft.
- Een waterloop omschrijft u door het nummer van het VHA-segment (Vlaamse Hydrografische Atlas), in combinatie met de Lambertcoördinaten van het begin en het einde van het onderzochte traject.
 - Loopt de waterloop op een grond met kadastraal perceelnummer? Ga dan na of de waterloop onderdeel uitmaakt van dit kadastraal perceel.
- De gegevens van de huidige eigenaar, gebruiker en exploitant die u verneemt uit een andere bron dan het kadaster.
 - Bij een gedwongen mede-eigendom worden de gegevens van de vereniging van mede-eigenaars (VME) vermeld en eventueel van de syndicus die het beheer voor de VME waarneemt. De VME is dan altijd de gebruiker.
 - Is er geen vereniging van mede-eigenaars aanwezig? Geef dan de gegevens van de individuele eigenaar(s), gebruiker(s) en exploitant(en) vernomen uit een andere bron dan het kadaster.
 - Is de verontreiniging gelinkt aan een specifieke kavel? Vermeld dan de exploitant en gebruiker van deze kavel.
 - Voert u een bodemonderzoek uit voor een waterbodem, vermeld dan de waterloopbeheerder.
- Vermeld ook sinds wanneer de huidige eigenaar, gebruiker of exploitant in die hoedanigheid op de onderzoekslocatie aanwezig is.
- De gegevens van de relevante voormalige eigenaars, gebruikers en exploitanten van de bronpercelen. Vermeld ook de periode waarbinnen die eigenaar, gebruiker of exploitant was.

Heeft u op een grond enkel een afperkende boring uitgevoerd en werd er daarbij geen bodemverontreiniging vastgesteld? Dan moet u deze grond niet in tabel 2 opnemen.

De gegevens van de VME, syndicus, eigenaars, gebruikers, exploitanten moeten correct en actueel zijn. U controleert de echtheid, juistheid en volledigheid van de informatie die u daarover ontving.

Bij gedwongen mede-eigendom vat u de gegevens van die mede-eigendom samen volgens de tabel vermeld in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

U kan het geoloket van de OVAM raadplegen om te weten of er voor het betreffende perceel al een dossier bij de OVAM gekend is via <http://services.ovam.be/ovam-geoloketten/>.

U kan nagaan of het schadegeval reeds aan de OVAM werd gemeld. Bij het aanleveren van een evaluatierapport kan u dan een correcte koppeling maken met het gekende dossier en de eventuele reeds aan de OVAM gemelde vaststelling of melding.

Rapportgegevens Titel: Rapportreferentie: Rapportdatum:	
Onderzoekslocatie Straat en nummer (of omschrijving): Postcode: Fusiegemeente: Deelgemeente:	
Opdrachtgever Naam: Adres: Telefoon: E-mail: Hoedanigheid: Contactpersoon Naam: Telefoon: E-mail:	☐ eigenaar ☐ gebruiker ☐ exploitant ☐ optredend in opdracht van de eigenaar/gebruiker/exploitant ☐ andere:

Contactpersoon ter plaatse Naam: Telefoon: E-mail:	
Bodemsaneringsdeskundige Naam contactpersoon: Telefoon: E-mail: Naam kwaliteitsverantwoordelijke: E-mail kwaliteitsverantwoordelijke:	
Dossiernummer OVAM	
Label(s)	☐ asbest ☐ atmosferische depositie ☐ brownfield ☐ droogkuis / wasserij ☐ druggerelateerd ☐ garage en carrosserie ☐ gasfabriek ☐ land- en tuinbouw ☐ gedwongen mede-eigendom ☐ in eigendom van lokale besturen ☐ in eigendom van de Vlaamse overheid ☐ Richtlijn industriële emissies ☐ particulier ☐ PFAS ☐ promaz CSC ☐ promaz CSO ☐ promaz CSW ☐ promaz PSO ☐ promaz PSO ☐ promaz PSW ☐ school ☐ stookolietank voor verwarming ☐ stortplaats ☐ tankstation ☐ universiteit ☐ transport – goederen en personen ☐ waterbodem ☐ waterwingebied ☐ niet van toepassing
Milieuschade	☐ Er is milieuschade vastgesteld. ☐ Er is geen milieuschade vastgesteld.

Oorzaak schadegeval:	☐ Lek in (leiding van) stookolietank, specifiek voor verwarming van gebouw ☐ Lek in (leiding van) tank, andere dan hierboven vermeld ☐ Overvulling ☐ Ongeval ☐ Andere, specificeer:
Schadegeval ontstaan op een:	☐ Particulier terrein ☐ Terrein in eigendom/beheer gemeente, autonoom gemeentebedrijf, intergemeentelijk samenwerkingsverband ☐ Grond waarop actueel een beschrijvend bodemonderzoek of bodemsanering wordt uitgevoerd ☐ Terrein in eigendom van de Vlaamse Overheid ☐ Ander terrein:

tabel 1: administratieve gegevens van het rapport

U beschrijft alle onderzochte gronden volgens tabel 2.

Gemeente	Adres	Perceelnummer	Sectie	Gemeentenummer	Persoon (eigenaar, gebruiker, exploitant)					
					Periode		Type ³	Naam	Adres	Letter- code
					Van	Tot				

tabel 2: identificatie van de betrokken gronden

Bespreek de eventuele kadastrale wijzigingen van één of meerdere gronden na melding of vaststelling van het schadegeval.

4.2.2 PDF – niet-technische samenvatting

U vat het bodemonderzoek bevattelijk samen in het PDF-bestand niet technische samenvatting.

De niet-technische samenvatting moet toelaten om mensen die niet vertrouwd zijn met de bodemmaterie een duidelijk beeld te geven van de verontreinigingssituatie en de impact ervan.

Vermijd het gebruik van technische termen. Afkortingen moeten in de niet-technische samenvatting worden vermeden of verklaard.

³ U geeft aan of de betrokkene eigenaar (E), gebruiker (G) of exploitant (EX) is. De huidige eigenaar en de huidige gebruiker of exploitant markeert u in vet.

De volgende gegevens worden als relevant beschouwd voor een niet-technische samenvatting:

- een bondige beschrijving van de uitgevoerde maatregelen ter behandeling van de mogelijke bodemverontreiniging;
- een bondige beschrijving van de resultaten na de uitgevoerde maatregelen;
- indien van toepassing: een omschrijving van de restverontreiniging met conclusies;
- de nood aan voorzorgs-of veiligheidsmaatregelen;
- indien van toepassing: de nood aan gebruiksadviezen, beschreven aan de hand van codes en de standaardzinnen zoals opgenomen in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek. (U vermeldt de link naar de informatieve illustraties op website van de OVAM). U kan gebruik maken van een tabel met opsomming van de standaardzinnen van de vermelde codes.

U geeft deze informatie **per kadastraal perceel** voor zowel de bron- als de verspreidingspercelen. Percelen met dezelfde uitspraak mag u samen nemen.

U vermeldt enkel informatie die ook in het rapport aan bod komt.

4.2.3 PDF – rapport

4.2.3.1 Hoofdstuk 1: inleiding

U neemt een bondige inleiding op in het evaluatierapport. U neemt minstens volgende informatie op:

- De aanleiding (bron of oorzaak) van het schadegeval en de eventuele getroffen maatregelen om de bron/oorzaak te stoppen, verwijderen, buiten gebruik te stellen, herstellen, Werden daarbij materialen (bijvoorbeeld opslagtank) afgevoerd ter verwerking dan geeft u dat ook aan.
- Omschrijving van de zone waar het schadegeval zich heeft voorgedaan op het terrein (bijvoorbeeld: ter hoogte van de oprit, in de gracht op het perceel, achtertuin,...).
- Als de onderzoekslocatie voor het schadegeval een deel van één of meerdere percelen betreft vermeldt u: 'De onderzoekslocatie bestaat uit een deel van het kadastraal perceel of de kadastrale percelen gekend als GEMEENTE, AFDELING, SECTIE, GRONDNUMMER(S).' U vermeldt in dat geval ook de lambertcoördinaten van de hoekpunten. Meer informatie over de onderzoekslocatie vindt u ook terug onder hoofdstuk 4.2.4 (PDF-Kaart).
- De datum waarop het schadegeval vastgesteld werd.
- De datum waarop het schadegeval gemeld werd aan de bevoegde overheid.
- De datum waarop de bevoegde overheid haar beslissing heeft meegedeeld aan de saneringsplichtige(n).
- Het type terrein waarop het schadegeval ontstaan is (bijvoorbeeld particulier terrein, bedrijfsterrein (klasse 1-inrichting), openbaar domein,...).
- Indien de bron van verontreiniging een stookolietank is (tank of leidingen) wordt aangegeven of de stookolietank gebruikt wordt/werd voor de verwarming van een gebouw.
- Indien relevant een opsomming van al genomen directe acties in het kader van de zorgvuldigheidsplicht.

U geeft aan of er grondwaterwinningen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie en die gelegen zijn binnen een straal van 500 m van de terreingrens en lijst deze op. Indien zo geeft u aan of de bodemverontreiniging een invloed heeft/kan hebben op deze grondwaterwinningen.

4.2.3.2 Hoofdstuk 2: beschrijving van de uitgevoerde maatregelen

U geeft in het evaluatierapport een **volledige en gedetailleerde** beschrijving van de uitgevoerde maatregelen binnen de schadegevallenprocedure. Bijkomend beschrijft u de eventuele verwerkingsmethoden en de bestemming van de diverse materialen en stoffen alsook de verontreinigingssituatie na de ondernomen maatregelen.

Op basis van visuele vaststellingen kan reeds een (oppervlakkige) ontgraving zijn uitgevoerd, nog vóór boringen/analyses werden uitgevoerd.

De OVAM beschouwt dit als maatregelen die getroffen werden om de mogelijke bodemverontreiniging ten gevolge het schadegeval aan te pakken. De (oppervlakkige) ontgraving kan er mogelijks voor gezorgd hebben dat de doelstellingen conform de schadeprocedure, namelijk sanering tot onder de richtwaarden, behaald werden en geen verdere maatregelen meer noodzakelijk zijn binnen de schadeprocedure. U dient in het rapport dan ook een uitspraak te doen over mogelijke restverontreiniging (concentraties boven de richtwaarde) na deze maatregelen waarvoor dan desgevallend nog bijkomende maatregelen dienen getroffen te worden binnen de schadeprocedure.

4.2.3.3 Hoofdstuk 3: resultaten terrein- en laboratoriumonderzoek

In dit deel rapporteert u de analyseresultaten en toetst u die aan de vooropgestelde saneringsdoelstellingen.

Analyseresultaten

Het evaluatierapport bevat een verslag van de uitgevoerde metingen en analyseresultaten.

Het bevat minstens de belangrijkste analyseresultaten die werden bekomen na de uitvoering van de **maatregelen**. Werd voorafgaand een verkennend onderzoek uitgevoerd? Dan worden deze resultaten ook opgenomen. Dit stelt u en de OVAM in staat om de verontreinigingssituatie, (voor en) na de uitvoering van de maatregelen, in te schatten en na te gaan of verder onderzoek noodzakelijk is.

De analyseresultaten worden getoetst aan de richtwaarden, streefwaarden en aan de bodemsaneringsnormen opgenomen in het VLAREBO. Deze normen worden herrekend naar het werkelijke gehalte klei en organisch materiaal.

De grond kan in het kader van een voorlopig vastgesteld ontwerp van plan van aanleg of uitvoeringsplan een andere bestemming krijgen. Indien voor het toekomstige bestemmingstype strengere bodemsaneringsnormen gelden, worden de analyseresultaten getoetst aan deze bodemsaneringsnormen.

Indien staalnames worden uitgevoerd van een waterbodem vermeldt u in het rapport duidelijk het type 'waterbodemstaal'. Betreft het een verharde waterloop en kunnen daardoor geen waterbodemstalen genomen worden, vermeldt u dit duidelijk in het rapport.

U vermeldt steeds de grondwaterstand in het rapport. Indien u van oordeel bent dat grondwaterstaalname niet noodzakelijk is motiveert u dit in het rapport. In uw motivatie houdt u rekening met onder meer de oorzaak en omvang van het schadegeval, de grondwaterdiepte, aanwezige grondwaterwinningen in de omgeving enz.

Niet genormeerde parameters

Voor niet genormeerde parameters vermeldt u de bijhorende toetsingswaarden (richtwaarde en bodemsanering). U beschrijft bondig hoe u deze toetsingswaarden berekende. Meer informatie hierover vindt u terug in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

Van nature verhoogde concentraties

Voor van nature verhoogde concentraties wordt verwezen naar de meest recente standaardprocedure voor oriënterend bodemonderzoek.

Tabel analyseresultaten

U vat alle resultaten van het laboratoriumonderzoek samen in toetsingstabellen zoals vermeld in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

De tabel neemt u op in de PDF-rapport of de PDF-bijlage.

4.2.3.4 Hoofdstuk 4: evaluatie resultaten

De saneringsdoelstellingen bij schadegevallen zijn gericht op het behalen van waarden beneden de richtwaarden.

In dit hoofdstuk beoordeelt u de bekomen resultaten:

- verdere maatregelen nodig;
- geen verdere maatregelen nodig;
- geen beschrijvend bodemonderzoek nodig;
- beschrijvend bodemonderzoek nodig.

Nadat alle mogelijke maatregelen werden uitgevoerd om een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging binnen de 180 dagen te realiseren, vermeldt u in het rapport of:

- de richtwaarde niet meer overschreden wordt;
- er nog een restverontreiniging is achtergebleven waarbij de richtwaarde wordt overschreden, maar niet 80% van de bodemsaneringsnorm voor het bestemmingstype;
- er nog een restverontreiniging is achtergebleven waarbij 80% van de bodemsaneringsnorm voor het bestemmingstype wordt overschreden.

U vermeldt of er **voldoende gegevens** aanwezig zijn om over de nieuwe bodemverontreiniging een eenduidige uitspraak te doen in het kader van het Bodemdecreet. U vermeldt of er hiaten zijn in het onderzoek en of die aanleiding kunnen geven tot een ander besluit. De deskundige vermeldt tevens of er problemen zijn opgetreden tijdens het uitvoeren van de boringen en er hierdoor boringen zijn verplaatst.

Mogelijks werden door, of in opdracht van, de bevoegde overheid vooraf vaststellingen uitgevoerd van het schadegeval. Dit onder meer om na te gaan of er voldoende aanwijzingen zijn van bodemverontreiniging die verder moet opgevolgd worden binnen de schadegevallenprocedure. In bepaalde situaties heeft de bevoegde overheid op basis van eerste (visuele) vaststellingen, percelen aangeduid als mogelijk verspreidingsperceel.

Het is uw taak om na te gaan:

- of er vooraf door, of in opdracht van, de bevoegde overheid vaststellingen werden uitgevoerd;
- welke maatregelen werden opgelegd in het kader van de schadeprocedure door de bevoegde overheid;
- welke percelen hierbij als mogelijke verspreidingsperce(e)l(en) door de bevoegde overheid werd(en) vermeld. Welke andere (mogelijke) verspreidingspercelen nog moeten onderzocht worden naast de reeds geregistreerde (mogelijke) verspreidingspercelen. U vraagt indien nodig zelf bijkomende informatie op over het voorval, de eerste vaststellingen en eventuele interventies. Hou ook rekening met eventuele waterlopen die mogelijks door het schadegeval vervuild raakten en informeer u hierover tijdig bij de waterloopbeheerder/VMM die mogelijks betrokken waren (in bepaalde situaties beschikt de VMM over analyses van staalnames van de waterloop na een schadegeval).

U houdt hiermee rekening tijdens de uitvoering van uw onderzoek en de uitvoering van de eventuele maatregelen binnen de schadeprocedure.

U bespreekt de percelen die oorspronkelijk door de bevoegde overheid als mogelijk verspreidingsperceel werden vermeld onder dit hoofdstuk. Indien de bevoegde overheid percelen foutief vermeld heeft als mogelijk verspreidingsperceel bevestigt u dit aan de hand van uw bevindingen, vaststellingen en, indien nodig aan de hand van boringen en staalnames.

Verdere verwijdering van de restverontreiniging

U toont via een grondige BATNEEC-evaluatie aan dat een verdere verwijdering van de bodemverontreiniging onredelijk hoge kosten met zich meebrengt. De best beschikbare technische oplossingen zijn diegene die met succes in de praktijk zijn toegepast en waarvan de kostprijs niet onredelijk is in verhouding tot het te bereiken resultaat op het vlak van bescherming van de mens en het milieu, dit onafhankelijk van de financiële draagkracht van diegene op wie de saneringsverplichting rust.

Onder kostprijs voor de verontreinigde grond verstaan we alle gerelateerde kosten: kostprijs ontgraving, kostprijs verwerking, kostprijs aanvulgrond, kostprijs verdichting, kostprijs milieukundige begeleiding, ...

De bijkomende kosten mogen niet hoger zijn dan de kostprijs voor het verwijderen van de verontreinigde grond. Onder bijkomende kosten wordt verstaan: kosten voor omleggen nutsleidingen, kosten voor afbraak en verwerking verharding, kosten voor herstel, ...

De OVAM is evenwel van oordeel dat bij het berekenen van de kostprijs:

- het opnieuw inschakelen van een kraan of afvoer van grond bij restverontreiniging door het te snel dichten van het ontgravingsvlak;
- de mogelijke kost van de opmaak van beschrijvend bodemonderzoek; niet meegerekend kan worden.

Er dient tijdens de eerste interventie reeds gestreefd te worden naar de terugsaneerwaarde:

- het inzetten van zwaar materiaal ten behoeve van stabiliteit;
- het plaatsen van beschoeiing of de afbraak van opstallen; kan wel meegerekend worden.

Risico-evaluatie

U voert een risico-evaluatie uit voor de aanwezige restverontreiniging in het geval dat 80 % van de bodemsaneringsnorm wordt overschreden of voor een restverontreiniging met een niet-genormeerde parameter met een duidelijke aanwijzing van een ernstige bodemverontreiniging. U beschrijft de uitgevoerde risico-evaluatie voldoende gedetailleerd. Volgende blokken worden besproken:

- humane blootstelling;
- ecologische blootstelling;
- verspreiding;
- beleidsmatige bijstellingen.

Finaal moet de risico-evaluatie een uitspraak doen over het volledig risico. Meer informatie over de risico-evaluatie vindt u terug in de standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

Voorzorgs-en veiligheidsmaatregelen

U beschrijft de nood aan voorzorgs-of veiligheidsmaatregelen. Bent u van oordeel dat er voorzorgs-of veiligheidsmaatregelen nodig zijn? Lever dan de noodzakelijke informatie aan zoals vermeld in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

Gebruiksadviezen

➔ Wat zijn gebruiksadviezen?

Gebruiksadviezen geven informatie en advies over de mogelijkheden voor gebruik van een verontreinigde grond. Daarbij wordt rekening gehouden met gebruikssituaties of handelingen waarvan redelijkerwijze mag worden aangenomen dat ze zich binnen een periode van vijf jaar kunnen voordoen.

Gebruiksadviezen hebben voornamelijk een signaalfunctie en houden geen verplichtingen in.

Gebruiksadviezen worden vermeld op het bodemattest om de verwerver van een grond of andere betrokkenen te sensibiliseren en bewust te maken van de eventuele impact van de nog aanwezige verontreiniging.

Meer informatie over gebruiksadviezen vindt u terug in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

→ U kan gebruiksadviezen toekennen voor de nog aanwezige (rest)verontreiniging door het schadegeval.

Gebruiksadviezen dienen altijd gelinkt te zijn aan een verontreinigingscontour. U evalueert de nood aan gebruiksadviezen voor (rest)verontreiniging die de richtwaarde overschrijdt en waarvoor u beschikt over een verontreinigingscontour. Dit gebeurt per grond waar nog (rest)verontreiniging aanwezig is. U motiveert waarom u gebruiksadviezen toekent.

Een overzicht van de mogelijke gebruiksadviezen vindt u terug in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

U kan een einddatum geven voor de gebruiksadviezen. Als u geen einddatum geeft dan wordt rekening gehouden met een termijn van vijf jaar.

U beschrijft de gebruiksadviezen aan de hand van de tabel die u terugvindt in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek. U neemt alleen de rijen van de tabel op die van toepassing zijn. De kolom met de vuistregels moet u niet overnemen. Als u alle subcodes toekent dan moet u gebruik maken van de overkoepelende code. Voorbeeld: als u code GA1a en GA1b toekent dan gebruikt u de overkoepelende code GA1.

U kan de gebruiksadviezen GA1 tot en met GA4 verder verduidelijken of toelichten in de tabel als u dat nodig acht.

Voor code GA5 geeft u altijd meer uitleg in de tabel.

Voorbeeld van aanvullende beschrijvingen van de codes: bij wegeniswerken of werken aan de nutsleidingen is het aangewezen dat arbeiders de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.

→ Gebruiksadviezen opheffen.

Gebruiksadviezen blijven gelden tot dat een bodemsaneringsdeskundige in een beschrijvend bodemonderzoek of in een eindevaluatieonderzoek motiveert dat die niet meer nodig zijn.

Zijn de toegekende gebruiksadviezen in de huidige situatie niet meer actueel, bijvoorbeeld omdat het terreingebruik of de verontreinigingssituatie wijzigde? Dan kan u motiveren om de gebruiksadviezen te schrappen of om bijkomende gebruiksadviezen op te leggen.

Als blijkt dat de opgelegde bijkomende maatregelen in de huidige situatie niet meer actueel zijn, dan kan gemotiveerd worden om de bijkomende maatregelen te herzien.

Samenvatting van de verontreinigingstoestand aangaande het schadegeval (per perceel)

De aanwezige verontreiniging veroorzaakt door het schadegeval moet worden gerelateerd aan een kadastraal perceel.

De kadastrale gegevens en een bondige samenvatting van de verontreinigingstoestand door het schadegeval, vat u samen in tabel 3. Andere reeds aan de OVAM gerapporteerde verontreinigingen voor het betreffende perceel (niet gerelateerd aan het schadegeval) neemt u NIET op in de tabel.

Opmerking: de bevoegde overheid ontvangt in bepaalde situaties meldingen van schadegevallen waarbij naast een bronperceel één of meerdere mogelijke verspreidingspercelen worden aangeduid. Of de bevoegde overheid stelt zelf vast dat bepaalde percelen als mogelijk verspreidingsperceel kunnen aangeduid worden. Dit gebeurt in bepaalde situaties enkel aan de hand van visuele-of geurwaarnemingen.

De OVAM registreert de aan haar doorgegeven schadegevallen waarbij zowel het bronperceel als de mogelijke verspreidingspercelen worden opgenomen in het Grondeninformatieregister. U kan deze informatie opzoeken via het E-loket.

Opgelet: het is uw verantwoordelijkheid om te bepalen of er naast de reeds geregistreerde (mogelijke) verspreidingspercelen nog andere (mogelijke) verspreidingspercelen moeten onderzocht worden. U vraagt indien nodig zelf bijkomende informatie op omtrent het voorval, de eerste vaststellingen en eventuele interventies. Hou ook rekening met eventuele waterlopen die mogelijks door het schadegeval vervuild raakten en informeer u hierover tijdig bij de waterloopbeheerder/VMM die mogelijks betrokken waren (in bepaalde situaties beschikt de VMM over analyses van staalnames van de waterloop na een schadegeval).

In onderstaande tabel neemt u het bronperceel en de door u bevestigde verspreidingspercelen (indien van toepassing) op die gerelateerd zijn aan het schadegeval. Percelen die op basis van uw bevindingen niet als verspreidingsperceel kunnen aangeduid worden, neemt u niet op in tabel 3.

U motiveert wel waarom de (oorspronkelijk aangeduide) mogelijke verspreidingspercelen (met vermelding van de grondnummers, bisnummer, exponent), niet als verspreidingsperceel werden opgenomen in de tabel. De OVAM kan op basis hiervan de eventueel foutief doorgegeven verspreidingspercelen (bij de eerste vaststellingen) actualiseren in het Grondeninformatieregister. U neemt uw motivatie op in de PDF-belangrijke informatie.

Noodzaak beschrijvend bodemonderzoek

U vermeldt de noodzaak tot de uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek bij nog aanwezige bodemverontreiniging door het schadegeval

Noodzaak voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen

U vermeldt of er noodzaak is tot het nemen van voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen.

Gebruiksadviezen

Gebruiksadviezen dienen altijd gelinkt te zijn aan een verontreinigingscontour.

U beschrijft de nood aan gebruiksadviezen voor de afgeperkte (rest)verontreiniging, gelinkt aan het schadegeval en per grond waar nog (rest)verontreiniging aanwezig is.

Perceel	Identificatienummer verontreiniging	Medium ⁴	Naam	Restverontreiniging	Beoordeling ⁵	Bron of verspreiding	Noodzaak beschrijvend bodemonderzoek	Noodzaak voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen	Gebruiksadviezen
52 3P	1	VDA	Minerale olie	Ja	Q	B	ja	nee	GA2 GA4
	2	GW	Minerale olie	Nee	O	B	nee	nee	
52 3X	3	VDA	Minerale olie	Ja	P	V	nee	nee	GA1

tabel 3: samenvatting van de verontreinigingstoestand aangaande het schadegeval (per perceel)

Beoordelingskader:

0-zin:

- Voor geen enkele genormeerde parameter is de richtwaarde voor het vaste deel van de aarde en voor het grondwater overschreden.
- Voor geen enkele niet genormeerde parameter is de toetsingswaarde “richtwaarde” overschreden.

P-zin:

- De richtwaarde wordt overschreden voor één of meerdere genormeerde parameters, maar er is voor het vaste deel van de aarde of voor het grondwater geen nood aan een beschrijvend bodemonderzoek.
- De toetsingswaarde “richtwaarde” wordt overschreden voor één of meerdere niet genormeerde parameter, maar er is geen nood aan verdere maatregelen (geen (duidelijke aanwijzingen van een) ernstige bodemverontreiniging).

⁴ Medium: Vaste deel aarde (VDA) – Grondwater (GW) of Puur product

⁵ Kijk voor de juiste classificatie naar het beoordelingskader

Q-zin:

- Voor de nog aanwezige nieuwe bodemverontreiniging dient een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd te worden.
- Voor de niet genormeerde parameter is er een nood aan verdere maatregelen (verhoogde concentraties vastgesteld en een ernstige bodemverontreiniging).

Heeft u op een kadastraal perceel alleen afperkende boringen geplaatst en heeft u geen verontreiniging boven de richtwaarde vastgesteld (en dus geen maatregelen moeten uitvoeren om de bodemverontreiniging door het schadegeval te behandelen)? Dan moet u voor dit kadastraal perceel geen uitspraak doen, tenzij het perceel een bronperceel is.

Vaststelling andere verontreiniging

Bij de uitvoering van staalnames en analyses wordt soms een andere verontreiniging vastgesteld, niet gelinkt aan het schadegeval en nog niet eerder onderzocht.

U maakt hiervan melding in het evaluatierapport.

U vermeldt of er noodzaak is tot het nemen van voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen voor deze andere verontreiniging. Meer informatie over voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen vindt u terug in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

De OVAM kan voor deze andere bodemverontreiniging enkel een opname doen in het Grondeninformatieregister als minstens volgende informatie gekend is:

- het bronperceel (perceel waar de verontreiniging tot stand kwam);
- de naam en adresgegevens van de huidige eigenaar(s), indien deze niet overeenkomt met de informatie van het kadaster. Indien van toepassing vermeldt u ook de exploitant(en) en/of de gebruiker(s) van het bronperceel;
- de aard van de bodemverontreiniging;
- er zijn duidelijke aanwijzingen dat de bodemverontreiniging de bodemsaneringsnormen overschrijdt of dreigt te overschrijden (voor nieuwe bodemverontreiniging) of er zijn duidelijke aanwijzingen van een ernstige bodemverontreiniging (voor historische bodemverontreiniging en niet-genormeerde parameters).

U houdt hiermee rekening en vermeldt in het rapport de informatie waarover u beschikt. U geeft ook aan over welke gegevens u geen uitspraak kan doen (indien van toepassing).

Afvoer en verwerking van verontreinigde materialen

U omschrijft in een aparte paragraaf welke bestemming de verwijderde producten hebben gekregen en bevestigt de eventuele verwerkingsmethode.

4.2.3.5 Hoofdstuk 5: besluit

- U vat uw besluit samen volgens de hieronder weergegeven standaard. U neemt dit standaardbesluit ook op in veld 'besluit deskundige' van het xml-bestand. U maakt een besluit op per onderzocht

perceel (ook als een deel van het perceel werd onderzocht). Verspreidingspercelen met dezelfde uitspraak mag u samen nemen.

Wat in het groen vermeld staat past u aan naargelang wat van toepassing is. U maakt **geen** vermelding van O, P of Q-zin in dit besluit.

Voor percelen waarbij geen restverontreiniging (= geen overschrijding van de richtwaarde) is achtergebleven

Dit evaluatierapport is opgesteld naar aanleiding van OMSCHRIJVING (MOGELIJK) SCHADEGEVAL.

De bodemsaneringsdeskundige komt voor dit schadegeval tot de volgende besluiten:

Besluit kadastraal perceel GRONDNUMMER, AFDELING indien van toepassing BISNUMMER, EXP. 1, 2

Na de uitvoering van de maatregelen is er geen reden meer om aan te nemen dat er ter hoogte van LOCATIE nog een verontreiniging met OMSCHRIJVING SOORT VERONTREINIGING door het schadegeval aanwezig is die de richtwaarden overschrijdt. Er is geen noodzaak tot een beschrijvend bodemonderzoek.

Of

ingeval de staalnames na het schadegeval aantonen geen overschrijding richtwaarden en zonder dat hiervoor eerst een (oppervlakkige) ontgraving en/of andere saneringsmaatregelen werd(en) uitgevoerd:
De analyses van de stalen tonen aan dat het schadegeval geen bodemverontreiniging heeft veroorzaakt ter hoogte van LOCATIE die een verdere aanpak vereist in het kader van het Bodemdecreet.

Voor percelen met (rest)verontreiniging (= vanaf overschrijding van de richtwaarden):

Dit evaluatierapport is opgesteld naar aanleiding van OMSCHRIJVING (MOGELIJK) SCHADEGEVAL.

De bodemsaneringsdeskundige komt voor dit schadegeval tot de volgende besluiten:

Besluit kadastraal perceel GRONDNUMMER, AFDELING, indien van toepassing BISNUMMER, EXP. 1, 2

Na de uitvoering van de maatregelen is er ter hoogte van LOCATIE nog een verontreiniging door het schadegeval aanwezig met OMSCHRIJVING SOORT VERONTREINIGING in het VASTE DEEL VAN DE AARDE EN/OF IN HET GRONDWATER. De richtwaarde wordt overschreden, maar niet 80 % van de bodemsaneringsnorm. De verontreiniging IS/IS NIET ontstaan op dit perceel. Er is geen noodzaak tot een beschrijvend bodemonderzoek.

Indien van toepassing: Voor deze bodemverontreiniging zijn volgende gebruiksadviezen van toepassing: BESCHRIJVING GEBRUIKSADVIEZEN

Of

Na de uitvoering van de maatregelen is er ter hoogte van LOCATIE nog een verontreiniging door het schadegeval aanwezig met OMSCHRIJVING SOORT VERONTREINIGING in het VASTE DEEL VAN DE AARDE

EN/OF IN HET GRONDWATER die 80% van de bodemsaneringsnorm overschrijdt. De verontreiniging IS/IS NIET ontstaan op dit perceel. Deze vastgestelde restverontreiniging houdt geen risico in en het is niet kosten-baten om de restverontreiniging te verwijderen. Er is geen noodzaak tot een beschrijvend bodemonderzoek. Indien van toepassing: Voor deze bodemverontreiniging zijn volgende gebruiksadviezen van toepassing: BESCHRIJVING GEBRUIKSADVIEZEN

Of

Na de uitvoering van de maatregelen is er ter hoogte van LOCATIE nog een verontreiniging door het schadegeval aanwezig met OMSCHRIJVING SOORT VERONTREINIGING IN HET VASTE DEEL EN/OF IN HET GRONDWATER die 80% van de bodemsaneringsnorm overschrijdt. De verontreiniging IS/IS NIET ontstaan op dit perceel. Voor deze restverontreiniging zijn er aanwijzingen dat ze risico's inhoudt. Bijkomende maatregelen binnen de schadegevallenprocedure zijn niet langer opportuun, een beschrijvend bodemonderzoek is noodzakelijk.

- *Er dienen geen/wel voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen getroffen te worden.*

INDIEN VAN TOEPASSING BIJ REEDS AFGEPERKTE BODEMVERONTREINIGING: *Voor deze bodemverontreiniging zijn volgende gebruiksadviezen van toepassing: BESCHRIJVING GEBRUIKSADVIEZEN*

4.2.3.6 Hoofdstuk 6: verklaring en ondertekening

In elk rapport wordt de volgende **verklaring** opgenomen:

De bodemsaneringsdeskundige verklaart:

- dat dit rapport is uitgevoerd volgens de richtlijn Schadegevallen en evaluatierapport;
- dat hij voor het uitvoeren van deze opdracht niet in onverenigbaarheid verkeert of dat hij bij een situatie van onverenigbaarheid beheersmaatregelen heeft genomen;
- dat dit rapport representatief is voor de verontreinigingstoestand ingevolge het schadegeval;
- dat de inhoud van het rapport overeenkomt met de digitale gegevens.
- dat de volgende informatie – die in de xml-bestand aan de OVAM is aangeleverd – de juridisch bindende is:
 - administratieve gegevens;
 - gebruikers en exploitanten die u verneemt uit een andere bron dan het kadaster;
 - aard en ernst op niveau van het kadastraal perceel.

Elk rapport vermeldt boven tabel 4 de namen van de personen die aan het rapport meewerkten.

Elk rapport wordt **ondertekend** volgens tabel 4. Deze personen dragen de eindverantwoordelijkheid voor het rapport.

Ondertekening kan enkel door de personen die toestemming hebben gegeven om hun digitale handtekening te gebruiken. Ondertekening “in opdracht” is niet toegelaten.

Hoedanigheid	Naam en handtekening ^[1]	Datum
De persoon die beschikt over de individuele handtekenings-bevoegdheid (VLAREL artikel 53/4 §1)		
De persoon die de bodemsaneringsdeskundige rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden ⁶		

^[1] De ondertekening kan telkens door één of meerdere personen gebeuren.

⁶ Inbegrepen voor de personen die als zelfstandige optreden (VLAREL, artikel 4§2).

tabel 4: tabel voor ondertekening

Als u vermoedt dat u zich in een situatie van **onverenigbaarheid** bevindt, dan wordt de genomen beheersmaatregel beschreven.

4.2.4 PFD – Kaart

U bundelt het kaartmateriaal in het PDF-bestand “pdf-kaart”.

De kaarten hebben een aangepaste schaal. U voorziet alle kaarten van een schaal(lat) met eenheid en van een noordpijl.

U neemt de volgende kaarten op:

- Een **kaart** waarop de onderzoekslocatie in de ruimere omgeving is gesitueerd.
- Een **kaart** met aanduiding van de grondwaterwinningen van categorie C, drinkwaterwinningen, waterwingebieden en beschermingszones type I, II of III binnen een afstand van twee kilometer van de onderzoekslocatie U duidt (vergunde) grondwaterwinningen aan die binnen de verontreinigingscontour liggen of die de verontreiniging kunnen beïnvloeden.
- Een **detailplan** van de onderzoekslocatie waarop alle relevante elementen zijn aangeduid die nodig zijn om de verontreinigingssituatie te kunnen evalueren.

De onderzoekslocatie van het schadegeval is de onderzochte zone door het schadegeval, waarvoor u in het rapport een einduitspraak doet in uw besluit.

Als de onderzoekslocatie van het schadegeval een bepaald deel van één of meerdere percelen betreft en niet het volledig kadastraal perceel definieert u de onderzoekslocatie door de Lambertcoördinaten (X- en Y-coördinaten) van de hoekpunten.

U geeft deze onderzoekslocatie (opdrachtgebied) éénduidig weer op een plan.

- Volgende elementen zijn relevant om in het detailplan op te nemen:
 - de kadastrale perceelgrenzen en de kadastrale nummers;
 - de VHA-segmentnummers en Lambertcoördinaten voor onderzochte waterbodems
 - de huidige en voormalige (indien relevant) gebouwen;
 - de locatie waar het schadegeval gebeurde met aanduiding locatie verontreinigingsbron;
 - de verhardingen;
 - de kelder(s);
 - eventuele grondwaterwinningen;
 - eventuele ophogingen;
 - boven- en ondergrondse leidingen indien relevant;
 - drinkwaterleidingen indien relevant;
 - de locatie en de nummers van de meetpunten (u maakt een duidelijk onderscheid tussen de verschillende types metingen, zoals boringen, peilbuizen);
 - de locatie van de gestaakte boringen;
 - andere relevante informatie.

U voorziet het plan van een noordpijl, een legende en een aangepaste schaal.

Weergave van de onderzoeksresultaten

U geeft de uitgevoerde metingen weer op een detailplan waarop minimaal de kadastrale perceelgrenzen en -nummers en de gebouwen zijn aangeduid. U maakt een aparte kaart voor het vaste deel van de aarde en voor het grondwater. Parameters die tot één groep behoren, kan u op eenzelfde kaart weergeven.

- Indien van toepassing: een **kaart** met de toestand vóór sanering: boringen en eventuele peilbuizen die geplaatst werden vóór de saneringsmaatregelen duidt u aan op een afzonderlijke kaart. De kaart vermeldt minstens de analyseresultaten, datum van de analyse, het staalname-interval en de bijhorende toetsing via meetwaarden of kleurtinten.

- U voorziet de kaart van een legende.

- Een **kaart** met de toestand na sanering: de kaart vermeldt minstens de ontgravingscontour -en diepte, de controlestalen, de eventuele restverontreiniging en de bijhorende toetsing via meetwaarden of kleurtinten.

- U voorziet de kaart van een legende.

Weergave van de gebruiksadviezen voor de afgeperkte (rest)verontreiniging(en)

- U geeft de zones met gebruiksadviezen in het horizontale en in het verticale vlak weer op een **detailplan** waarop minimaal de kadastrale perceelgrenzen en -nummers en de gebouwen zijn aangeduid.
- U voorziet de kaart van een tabel met de verklaring van de gebruiksadviezen. Deze tabel bevat minimaal de gebruiksadviezen voor het vaste deel van de aarde of voor het grondwater met hun code volgens de tabel opgenomen in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek en de respectievelijke diepte per code. Op de kaart geeft u in de legende de omschrijving van de code weer.
- U combineert bij voorkeur dezelfde gebruiksadviezen voor verschillende verontreinigingen tot één contour.

4.2.5 PDF - bijlage

Bijlagen worden in het PDF-bestand bijlage toegevoegd. Volgende bijlagen worden opgenomen:

- Boorbeschrijvingen van alle nieuw uitgevoerde boringen. De boorbeschrijving of legende bevat minstens de gegevens zoals vermeld in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.
- Analyseverslagen: u voegt de gegevens van de analyseverslagen toe die niet digitaal kunnen worden aangeleverd (bv. GC-diagrammen).
- Analyseresultaten: u voegt de toetsingstabellen toe, als die niet in de pdf – rapport zijn opgenomen.
- De lijst van grondwaterwinningen die aanwezig zijn op de onderzoekslocatie of die de verontreiniging kunnen beïnvloeden. Vermeld van elke winning de diepte, de watervoerende laag, het opgepompt debiet en de afstand tot de terreingrens.
- Een lijst van grondwaterwinningen van categorie C, drinkwaterwinningen, waterwingebieden en beschermingszones type I, II of III binnen een straal van twee kilometer van de onderzoekslocatie. Vermeld ook de benaming die door het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid wordt gebruikt.
- Foto's: ter hoogte van het schadegeval, relevante zaken in de omgeving,.... Als de foto's niet voor zich spreken dan kan u het beeld verduidelijken door bijvoorbeeld een bijschrift bij de foto of een aanduiding van de plaats en de richting waarin de foto genomen is,
- Afvoerbewijzen van verontreinigde materialen (bodem, afval, water, puur product) naar een vergunde inrichting.
- Indien het schadegeval nog niet bij de OVAM geregistreerd werd: een kopie van het besluit van de bevoegde overheid.
- Verwerkingsattesten van afgevoerde tanks indien van toepassing.
- Het technisch verslag van de aanvulgrond of analyses die hiervoor werden uitgevoerd indien van toepassing.
- Een stabiliteitsstudie indien van toepassing.
- Gegevens van het blootstellingsmodel indien van toepassing.
- Uitwerking risico-evaluatie en BATNEEC (best available techniques not entailing excessive costs) voor de restverontreiniging indien van toepassing.
- Uitwerking van toetsingswaarden voor niet-genormeerde parameters indien van toepassing.
- Voor een bepaling van een risicogrenswaarde: productfiches of stofgegevens indien van toepassing.
- Voor onverenigbaarheid: een verslag van de controle door een andere bodemsaneringsdeskundige.
- Andere relevante bijlagen.

4.2.6 PDF – belangrijke informatie

U bundelt andere belangrijke informatie in het pdf-bestand “pdf – belangrijke informatie”, als u die informatie relevant vindt of iets administratief wil verduidelijken.

Mogelijke relevante informatie of verduidelijking:

- Motivatie waarom bepaalde mogelijke verspreidingspercelen niet in uw eindbeoordeling vermeld staan in het rapport. Dit zijn percelen die als mogelijk verspreidingsperceel werden doorgegeven bij de eerste vaststellingen door bijvoorbeeld de gemeente maar die op basis van uw bevindingen niet als effectief verspreidingsperceel moeten opgenomen in uw einduitspraak. U vermeldt over welke mogelijke verspreidingspercelen het gaat. Dit laat de OVAM toe deze locaties te actualiseren in het Grondeninformatieregister.
- Indien u voor een nog aanwezige (rest)verontreiniging geen verontreinigingscontour aanleverde, licht u de reden hier ook toe. Bijvoorbeeld: voor verontreiniging x is geen verontreinigingscontour aanwezig, omdat de verontreiniging nog moet afgeperkt worden in een beschrijvend bodemonderzoek.
- Als er om die (of andere) reden(en) geen gebruiksadviezen toekende licht u dit hier ook toe. Bijvoorbeeld: Voor verontreiniging x zijn er geen gebruiksadviezen aanwezig, omdat ...
-

5 RAPPORTAGE EN GEGEVENSOVERDRACHT

Het evaluatierapport bestaat uit een digitaal rapport in een PDF-bestand, een xml-bestand en digitale ruimtelijke gegevens in een shape-bestand.

Bij de overdracht van de digitale gegevens naar de OVAM in het E-loket, worden er automatisch technische en inhoudelijke kwaliteitscontroles uitgevoerd. Als een dataset niet aan deze controles voldoet, voorkomt het E-loket dat de gegevens worden overgedragen aan de OVAM. Er zal een foutenboodschap verschijnen.

De digitale gegevens zijn pas aangeleverd aan de OVAM wanneer deze controles succesvol werden doorlopen en de gegevens verschijnen in de lijst van “Doorgestuurde opdrachten”.

Het E-loket wordt door de OVAM ter beschikking gesteld voor het aanleveren van digitale gegevens. De OVAM is echter in geen geval verantwoordelijk voor verlies van data door het gebruik van het E-loket of het tijdelijk niet-functioneren van het E-loket.

5.1 DIGITAAL RAPPORT

De alfanumerische gegevens in een xml-bestand: het xml-bestand moet “valid” zijn. Dat betekent dat het bestand in overeenstemming moet zijn met de xsd-schema’s. Een xsd-schema is een sjabloon waaraan het xml-bestand technisch moet voldoen. Het xsd-schema voor het xml-bestand met de administratieve gegevens is in het E-loket gepubliceerd. De technische specificaties voor het xml-bestand met de analyseresultaten vindt u op www.ovam.vlaanderen.be.

Het xml-bestand moet aan een aantal criteria voldoen om “valid” te zijn. De voornaamste criteria:

- Alle elementen staan op de juiste plaats.
- Alle verplichte elementen hebben een waarde.
- Elke waarde voldoet aan de definitie voor dat element (tekst, getal, datum of een waarde uit een lijst).

5.2 DE DIGITALE RUIMTELIJKE GEGEVENS

De digitale ruimtelijke gegevens bundelt u in een shape-bestand en stuurt u door in een zip-bestand.

U gebruikt een apart zip-bestand voor verontreinigingen en gebruiksadviezen, met als respectievelijke bestandsnaam “GIS – verontreiniging bestand” en “GIS – gebruiksadvies bestand”.

Indien van toepassing levert u ook een apart zip-bestand voor openbare domeinen, met als bestandsnaam “GIS – openbare domeinen bestand”, en een apart zip-bestand voor delen van percelen met als bestandsnaam “GIS – Deelperceel bestand”. Dit “GIS – Deelperceel bestand” levert u steeds aan als de onderzoekslocatie van het schadegeval niet samenvalt met de perceelsgrenzen (zie ook verduidelijking ‘onderzoekslocatie’ onder hoofdstuk 4.2.4 PDF-kaart).

Deze gegevens bezorgt u aan de OVAM via het E-loket voor bodemsaneringsdeskundigen. Meer informatie over de werking van het E-loket vindt u op www.ovam.vlaanderen.be. (opdrachtgroep 'schade').

5.2.1 Algemene technische informatie

De structuur die de OVAM gebruikt voor de uitwisseling van de digitale ruimtelijke gegevens vindt u op www.ovam.vlaanderen.be.

Shape-bestand

De shape-bestanden moeten technisch voldoen aan de richtlijnen van dit document:

www.esri.com/library/whitepapers/pdfs/shapefile.pdf.

Een shape-bestand bestaat altijd uit drie deelbestanden:

- Naam.shp (met de ruimtelijke informatie).
- Naam.shx (de indexlijst).
- Naam.dbf (de attributenlijst, in een DBaseIV-compatibel formaat).

Een shape-bestand kan gegevens van één geometrisch type stockeren. Punt-, lijn- en vlakgegevens worden dus in aparte shape-bestanden ondergebracht. De naam van de attribuutvelden in het shape-bestand mag maximaal uit tien letters bestaan. Langere benamingen zijn niet mogelijk.

In de volgende hoofdstukken worden de verplichte datavelden opgesomd. U kan ook eigen datavelden toevoegen, maar die worden niet opgenomen in de gegevensdatabank van de OVAM.

Projectie

De gegevens worden geplaatst binnen de projectie en het coördinatenstelsel van Lambert72. De ruimtelijke objecten worden in het Belgisch coördinatenstelsel geplaatst met een nauwkeurigheid van één meter. Deze nauwkeurigheid kan geverifieerd worden door de gegevens te plaatsen ten opzichte van algemene referentielagen, bij voorkeur het GRB (Grootschalig Referentie Bestand).

5.2.2 Technische en inhoudelijke vereisten voor de nog aanwezige afgeperkte (rest)verontreiniging

Bij gebruik van de schadegevallenprocedure is de algemene doelstelling een sanering tot beneden de richtwaarde. Blijft er na de behandeling toch nog (rest)verontreiniging door het schadegeval achter, dient u hiervoor de digitale ruimtelijke gegevens aan te leveren.

U kan enkel gebruiksadviezen toekennen als u voor de (rest)verontreiniging ook een verontreinigingscontour kan aanleveren.

Kan u geen verontreinigingscontour aanleveren en/of kent u geen gebruiksadviezen toe?

Dan licht u de reden toe in het PDF-bestand “belangrijke informatie”. Bijvoorbeeld in het geval de verontreiniging nog verder moet onderzocht en afgeperkt worden in een beschrijvend bodemonderzoek. Is er wel een verontreinigingscontour maar oordeelt u dat er hiervoor geen gebruiksadviezen nodig zijn dan licht u dat ook verder toe.

U geeft voor elke verontreiniging de volgende contouren, indien van toepassing:

- Kern: de zone met de kern van de verontreiniging.
- Puur: de zone met puur product (alleen relevant voor het medium “drijf- of zinklaag”).
- Norm: de zone waarbij de bodemsaneringsnorm wordt overschreden (alleen relevant voor het medium “vaste deel van de aarde” of “grondwater”).
- Richtwaarde: de zone waarbij de richtwaarde wordt overschreden (alleen relevant voor het medium “vaste deel van de aarde” of “grondwater”).

U maakt de contouren voor de verontreinigingen. Als het opdrachtgebied/onderzoekslocatie al eerder is onderzocht dan kan u de digitale gegevens bij de OVAM opvragen en kan u hierop verder werken.

Als u zelf contouren maakt dan moet het shape-bestand de volgende opbouw hebben:

Veldnaam	Datatype	Verplicht?	Omschrijving
Verontrein	Long integer	Ja	Verontreinigingsreferentie (= de code van de verontreiniging in het digitale rapport)
Type	Text: 1	Ja	De code die overeenstemt met: K: kern P: puur N: norm R: richtwaarde
Omschrijvi	Text: 50	Nee	Vrij tekstveld (voorbeeld: nummer van de tank waar de verontreiniging ontstaan is)

↑ De bestandsnaam voor het shape-bestand is “Verontreinigingen.shp”.

↑ Het bestand bevat enkel vlakken. Punten en lijnen zijn niet toegestaan. De contouren mogen volle schijven zijn. De contouren moeten dus niet uitgesneden zijn en mogen elkaar overlappen.

↑ Inhoudelijke vereisten:

- Er is minstens één contour voor elke (rest)verontreiniging met classificatie “geen beschrijvend bodemonderzoek nodig” als:
 - de verontreiniging in kaart werd gebracht met afperkende boringen of peilbuizen;
 - de verontreiniging geen puntverontreiniging is;
 - de velden “oppervlakte”, “volume”, “vuilvracht” en “boven- en ondergrens” ingevuld zijn met een waarde die niet “0” is.
- Als er voor een verontreiniging meerdere contouren ingetekend zijn dan moet de contour “richtwaarde” de andere contouren omvatten.
- De contour “puur product” of “kern” moet altijd volledig binnen de contour “norm” liggen.
- Voor een verontreiniging met medium “drijf- of zinklaag” moet er een contour “puur product” zijn.
- Voor een verontreiniging met een ander medium dan “drijf- of zinklaag” mag er geen contour “puur product” zijn.

5.2.3 Technische en inhoudelijke vereisten voor de gebruiksadviezen

De digitale ruimtelijke gegevens van de gebruiksadviezen zijn verplicht voor alle toegekende gebruiksadviezen.

Gebruiksadviezen worden in het E-loket aan verontreinigingen gekoppeld. Elk gebruiksadvies krijgt in het E-loket een referentie als verwijzing naar de GIS-contour van dit gebruiksadvies. Deze referentie vermeldt u in het veld “Referentie” van het shape-bestand.

Als meerdere gebruiksadviezen omschreven kunnen worden door dezelfde contour, dan kunnen die verwijzen naar één contour door gebruik te maken van dezelfde referentie.

Als het gebied waarbinnen gebruiksadviezen van toepassing zijn voor meerdere verontreinigingen dezelfde is, dan kunnen die verwijzen naar één contour. U kan een contour dus gebruiken voor meerdere gebruiksadviezen van meerdere verontreinigingen.

Als het opdrachtgebied/onderzoekslocatie al eerder is onderzocht dan kan u de digitale gegevens bij de OVAM opvragen en kan u hierop verder werken.

Als u zelf contouren maakt dan moet het shape-bestand de volgende opbouw hebben:

Veldnaam	Datatype	Verplicht?	Omschrijving
Referentie	Long integer	Ja	GIS-referentie (= de referentie van het gebruiksadvies in het E-loket)
Omschrijvi	Text: 50	Ja	GA-code

De bestandsnaam voor het shape-bestand is “Gebruiksadviezen.shp”.

Het bestand bevat enkel vlakken. Punten en lijnen zijn niet toegestaan. De contouren mogen volle schijven zijn. De contouren moeten dus niet uitgesneden zijn en mogen elkaar overlappen.

Inhoudelijke vereisten:

- Voor elke verontreiniging met gebruiksaadvies wordt elk gebruiksaadvies weergegeven door een contour.
- Er moet een contour aanwezig zijn voor elk gebruiksaadvies met een unieke referentie. De contour moet dezelfde referentie hebben.

5.2.4 Technische vereisten voor de digitale ruimtelijke gegevens van openbare domeinen/delen van kadastrale percelen

De digitale ruimtelijke gegevens van openbare domeinen/delen van kadastrale percelen zijn verplicht voor elk openbaar domein/deel van kadastraal perceel ingegeven in het webloket mistral.

Als het openbaar domein/deel van kadastraal perceel al eerder is onderzocht dan kan u de digitale gegevens bij de OVAM opvragen en kan u hierop verder werken. Als u zelf contouren maakt dan moet het shape-bestand de volgende opbouw hebben:

Veldnaam	Datatype	Verplicht?	Omschrijving
id	Long integer	ja	id
Kad_id	Text: 50	ja	KadasterId (notatie* overeenkomstig als in webloket Mistral)
Omschrijvi	Text: 50		Omschrijving bv aanduiding zone zoals vermeld in pdf

*Voor openbaar domeinen is dit vb. 41002A0000/00_000

De bestandsnaam voor het shape-bestand is "OpenbaarDomein.shp" respectievelijk "Deelperceel.shp"

Het bestand bevat enkel vlakken. Punten en lijnen zijn niet toegestaan. De contouren mogen volle schijven zijn. De contouren moeten dus niet uitgesneden zijn.

Controle van de ligging van de contour via de GISMAP is niet mogelijk!

5.3 TOEKENNEN VAN LABELS AAN HET EVALUATIERAPPORT

Het evaluatierapport krijgt minstens één label. Indien geen specifiek label geldt, kan het label 'niet van toepassing' gekozen worden. U kan kiezen uit de labels die vermeld staan in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

Voor het toekennen van één of meerdere labels wordt gekeken naar de oorzaak van de mogelijke bodemverontreiniging ingevolge het schadegeval. Voorbeeld: op het bronperceel is een minerale olieverontreiniging ontstaan door een lek aan een stookolietank voor verwarming van een gebouw op een particulier terrein. Op het verspreidingsperceel is een droogkuis aanwezig. De activiteiten op het verspreidingsperceel (droogkuis) waren niet de aanleiding van het schadegeval. In dit voorbeeld is het dan ook niet de bedoeling het label droogkuis aan de opdracht te hangen. Enkel de labels 'stookolietank voor verwarming' en 'particulier' zijn hier van toepassing.

5.4 OPLIJSTING GEBRUIKSADVIEZEN

De codes en omschrijving vindt u terug in de meest recente standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

5.5 AANDACHTSPUNTEN

Hieronder worden enkele aandachtspunten of verduidelijkingen opgelijst.

5.5.1 Tabblad verontreinigingen

U kijkt naar de initiële toestand van de bodem na het optreden van het schadegeval. In bepaalde gevallen wordt er beslist om na het schadegeval een (oppervlakkige) ontgraving uit te voeren op basis van visuele vaststellingen, en dus vooraleer boringen/staalnames de effectieve aanwezigheid van bodemverontreiniging bevestigen. De OVAM is van oordeel dat dit een saneringsmaatregel betreft om de mogelijke bodemverontreiniging aan te pakken en er dus initieel van uitgegaan werd dat het schadegeval een mogelijke bodemverontreiniging heeft veroorzaakt.

U vult het tabblad verontreiniging in die situatie dan ook in met de gegevens van de verontreiniging vóór de maatregelen.

Opgelet: bij 'uitspraak voor deze opdracht' vermeldt u de aard en classificatie die van toepassing is **na** de uitgevoerde saneringsmaatregelen (einduitspraak na behandeling).

- Is uw einduitspraak voor de verontreiniging een O-zin dan selecteert u bij aard 'extra informatie' en bij classificatie 'geen verdere maatregelen'.
- Is uw einduitspraak voor de verontreiniging een P-zin dan selecteert u bij aard 'nieuwe verontreiniging' en bij classificatie 'geen verdere maatregelen'.
- Is uw einduitspraak voor de verontreiniging een Q-zin dan selecteert u bij aard 'nieuwe verontreiniging' en bij classificatie 'verdere maatregelen'.

5.5.2 Tabblad sanering

Zoals gesteld in punt 5.5.1 beschouwt de OVAM een (oppervlakkige) ontgraving, vóór het nemen van stalen, als een saneringsmaatregel om de mogelijke bodemverontreiniging ten gevolge het schadegeval aan te pakken. In het tabblad sanering voert u dan ook de informatie over deze uitgevoerde maatregelen in.

5.5.3 Milieuschade

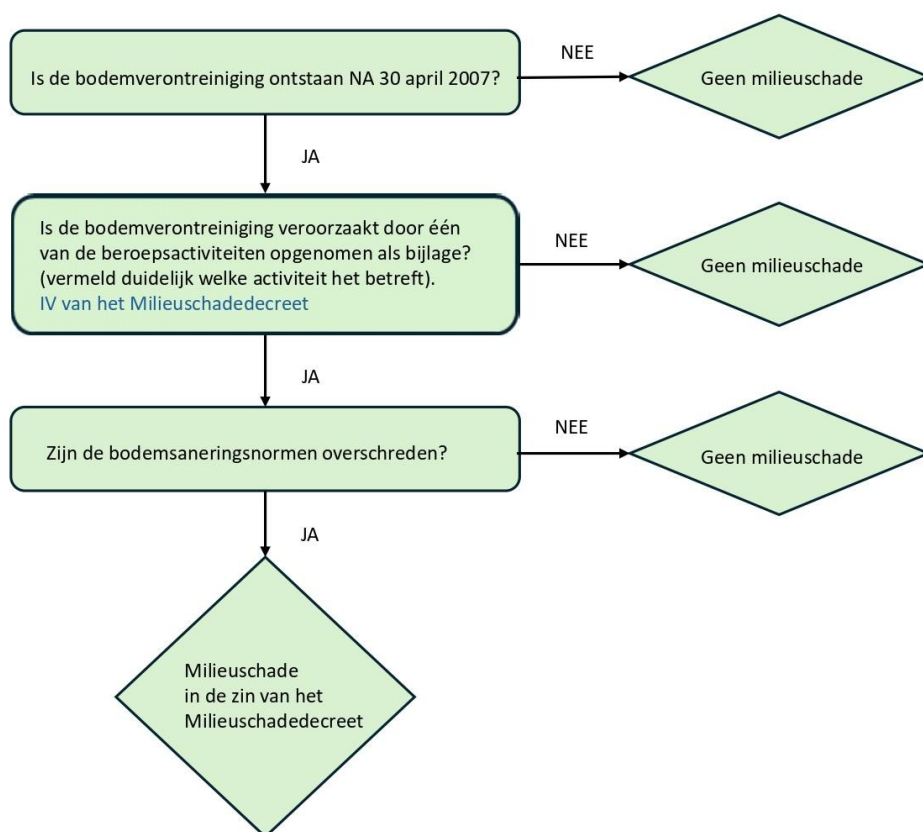
Milieuschade is schade zoals vermeld in artikel 15.1.1, 1° van titel XV van het Decreet Algemene bepalingen milieubeleid (DABM) van 5 april 1995, zijnde schade die:

- 1 Veroorzaakt is door een emissie, een gebeurtenis of een incident die/dat heeft plaatsgevonden na 30 april 2007.
- 2 Door een inrichting of installatie die vermeld wordt in bijlage IV van het DABM.
- 3 En die de bodemsaneringsnorm overschrijdt.

Wanneer dient milieuschade gerapporteerd te worden?

De OVAM rapporteert aan het Departement Omgeving enkel de milieuschade die van toepassing is van zodra er **'bodemschade'** is in de zin van het Milieuschadedecreet.

Volgend schema kan hierbij doorlopen worden:

figuur 1: schema milieuschade

Schade aan beschermde soorten en natuurlijke habitats, schade aan water dient hier niet mee in beschouwing te worden genomen.

Hierbij dient het schadegeval steeds beschouwd te worden op het moment dat het zich effectief voordoet en niet nadat het is behandeld.

5.6 BEOORDELING RAPPORT

5.6.1 Geldigheid

Bij indiening van het evaluatierapport in het webloket moet het rapport voldoen aan de richtlijn Schadegevallen en Evaluatierapport die op dat moment van toepassing is.

5.6.2 Beoordelingstermijn

De beoordelingstermijn van het evaluatierapport start van zodra de digitale informatie correct en volledig via het webloket werd aangeleverd.

De OVAM behoudt het recht om rapporten af te keuren die inhoudelijk onvolledig zijn of die niet voldoen aan de modaliteiten van het webloket en/of deze richtlijn.

6 CONTACTGEGEVENS

Heeft u vragen over de schadegevallenprocedure dan kan u ons tijdens de kantooruren contacteren via:

- Telefoon: 015 284 488
- E-mail: schade@ovam.be

Meer informatie omtrent de schadegevallenprocedure is terug te vinden op onze website ovam.vlaanderen.be/schadegevallen.

Rapporten en meldingen van schadegevallen kan u aanleveren via het webloket bodem (opdrachtgroep 'schade')

Indien u vragen heeft over bodemverontreiniging die niet voldoet aan de definitie 'schadegeval' kan u ons contacteren via e-mail: schade@ovam.be.